

ועדה לפי סעיף 47 (א) לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש) התשל"ט – 1979

22.6.2008

לכבוד
שר הבריאות

הנדון : דין וחשבון לפי סעיף 48 (ג) לפקודת
רופאי השיניים [נוסח חדש] התשל"ט – 1979

בענין :

ד"ר בעז לב, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות
באמצעות בא-כחו עוה"ד יהונתן ברג
לשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי
משרד הבריאות, ירושלים
הקובל

-נגד-

ד"ר [REDACTED]
רופא שיניים מורשה, מס' רישיון [REDACTED]
באמצעות בא-כחו עוה"ד ערן קייזמן
דרך מנחם בגין 48 תל-אביב 66184
הנקבל

כב' השר,

1. בתאריך 24 ביוני 2007, קבלה הועדה החלטת ביניים, בקובלנה מתאריך 30 באפריל 2006, שהגיש לך הד"ר בעז לב, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות, (להלן – הקובל), נגד רופא השיניים [REDACTED] (להלן – "הנקבלי"), על כי נהג בדרך שאינה הולמת רופא שיניים ותתמיד להפר את חוראות פקודת רופאי השיניים [נוסח חדש] התשל"ט-1979 (להלן "הפקודה"), כמפורט בסעיף (1)45 ו-(4) לפקודה;

2. בהחלטתה קבעה הועדה :

"(א) מערכת הראיות שהוצגה בפני הועדה, כולל החסברים שנתן הנקבל לגבי פרטי הקובלנה, יצרו אצל הועדה את הרושם של חתירה בלתי נלאית מצד הנקבל, לקבע בתודעת המתבוננים בכיתובים היוזמים מטעמו, את הכשרתו ועיסוקו ביסור שיניים, וכן כי הינו חבר באגודות אורטודנטיות מישראל וממקומות נוספים;

(ב) מאמצי הנקבל להבליט את מיוחדותו בענף המסויים ברפואת השיניים, גלשה לשימוש בביטויים ש"התקדשו" ונאסרו בתקנות רופאי השיניים (אישור תואר מומחה ובחינות, התשל"ז-1977, (להלן "תקנות תחתמחות"), באשר לכינויים המקצועיים של ענפי הטיפול השונים

ברפואת השיניים, כפי שהם מופיעים בטור א' בתוספת לתקנות ההתמחות;

(ג) השימוש בביטויים הרגילים לדיון זה, כ- "אורטודנט" וכן "וישור שיניים", הוגבל כמפורט בתקנה 3 לתקנות ההתמחות, שעניינה "ייחוד השימוש בתואר מומחה"; תקנה זאת קובעת את החקף המותר של שימוש בתארי ההתמחות, כדלקמן -

"(א) לא ישתמש מורשה לריפוי שיניים בתואר מומחה אלא אם המנהל אישר לו את התואר לפי תקנות אלה, ולא ישתמש מורשה לריפוי שיניים בתואר הדומה עד כדי להטעות לאחד התארים שלפי תקנות אלה.

(ב).....

(ג) לענין תקנה זו, "תואר מומחה" - לרבות תרגום או קיצור של תואר מומחה או רמז אחר להתמחות בענף של רפואת שיניים";

(ד) הגבלת השימוש בביטויים הנחשקים הוגבלה בדין: - בחקיקה (סעיף 36 לפקודה), ובתקינה (תקנה 3 לתקנות ההתמחות), ואף בתקדימים, שהצלול מכלם הוא פסק הדין של הנשיא אהרן ברק בענין ד"ר בנסון סמיון; הועדה שלנו לא תוכל להתעלם מכך, ואין לנו מנוס מחקביעה כי -

השימוש החוזר של הנקבל, הד"ר [REDACTED] בביטויים שהשימוש בהם הותר במגבלות שנקבעו בדין, אף שימוש בביטויים לאחר אזהרות והתראות - הנה התנהגות בלתי הולמת רופא שיניים;

בנוסף, קביעת הכיתוב "אוניברסיטת תל-אביב", בניר המכתבים של הנקבל, יוצר אצל הקורא התמים, ובמיוחד אצל הנזקק לישור שיניים, רושם של שייכות ארגונית לאוניברסיטת תל-אביב, אם במחקר מדעי, בהוראה אקדמית, או במנהלה, בעוד שלנקבל, על פי עדותו בפנינו אין כל קשר לאוניברסיטת תל-אביב, חוץ מהעובדה שהוא בוגר מוסד זה;

הנימוק שהעלה הנקבל לכיתוב זה - רצונו של הנקבל לבדל עצמו מרופאי שיניים שלמדו במוסדות אחרים ובמיוחד במוסדות בחו"ל, אינו מקובל עלינו;

דעתנו היא כי יש חשיבות מוחלטת לזכותו של מטופל לקבל מצג אמין ובלתי מתחכם, הן בשלב של "ההסכמה מודעת" הנדרשת, לגבי טיפולים רפואיים והן באשר למטפלים הרפואיים במטופל;

אנו רואים בהתייחסות לאוניברסיטת תל-אביב, בכיתובים מצד הנקבל יסודות של חוסר הוגנות, שאינה הולמת רופא שיניים; "

הנוסח המלא של החלטת הביניים, מצורף, ומהוות חלק בלתי נפרד מדין וחשבון זה;

.....

3. בישיבה נוספת של הועדה ביום 2 ביוני 2008, הציגו הצדדים את עמדותיהם באשר להמלצת הועדה לשר הבריאות -

עמדת עות"ד יהונתן ברג, בא-כח הסובל

(א) הוכח, והועדה קבעה זאת, כי מספר שנים לאחר שהנקבל סיים את למודי רפואת השיניים, בשנת 1986, השתמש הנקבל בביטויים אסורים לגבי כישוריו והכשרתו הרפואית-מקצועית, בניגוד להוראות הפקודה (סעיף 36) ובניגוד להוראות התקנה 3 מתקנות רופאי השיניים (אישור תואר מומחה ובחינות), התשל"ז-1977;

הראיות שהוכחו - באשר לחריגות הנקבל מההוראות המתייחסות להגבלת השימוש בתארים - היו לגבי השנים החל משנת 1995 (כמותאר במוצג ת/1) עד לשנת 2006, (כמותאר בעדות הד"ר מוצניק מיום 15.1.2007, עמוד 14 שורה 16);

(ב) הנקבל לא פסק מהצגת עצמו במשך התקופה הנזכרת, כעוסק באורטודנטיה ויישור שיניים, בניגוד לדין, למרות מכתבי התראה ואזהרה שנשלחו אליו;

ההצגה האסורה של הנקבל לגבי עיסוקו נמשכה אף לאחר שהוא עצמו אישר במכתבו אל הד"ר אלי קובי מיום 12.1.1999 (ת/10) - בתשובה להבהרה של הד"ר קובי לגבי האיסור השימוש המטעה במינוח "אורתודונט" למי שאינו בעל תואר מומחה באורתודונטיה (יישור שיניים ולסתות) - שהוא מודע לטעותו (לגבי פירסום בביטוי "יישור שיניים", וחביע צער וחרטה לגבי החשש של הטעיית הציבור מכך ;

אולם, למעשה, ולמרות מכתב ההכרה בטעות (ת/10), המופעים האסורים מטעם הנקבל ולגביו, התמשכו עד 2006 ;

(ג) כשנה לאחר הגשת הקובלנה, חל שינוי בגישת משרד הבריאות ובמדיניותו לגבי המותר והאסור באשר לפרסום רופא שיניים בתאור סוג עיסוקו ;

ביום 16 באוגוסט 2007, התקיימה המשרד הבריאות התייעצות בנושא "שמות המומחיות וכינויים שיש בהם כדי להטעות". בהתייעצות השתתפו הד"ר שלמה זוסמן מנהל האגף לבריאות השן במשרד הבריאות, מנהלי מחלקות באגף ונציגי ההסתדרות לרפואת שיניים.

בעקבות אותה התייעצות התגבש "סיכום" שהתפרסם ביום 27 באוגוסט 2007 (סימוכין 10591107) המתייחס למותר ולאסור בתאור סוג עיסוקו של רופא שיניים -

"לאור תיקון הפקודה והיתר הפרסומת (תיקון התש"ס - החלפת פרק ז' : פרסומת), אי אפשר למנוע מרופא שיניים להודיע לציבור את מגוון הטיפולים שהוא עושה, כולל טיפולי שורש ויישור שיניים. אנו לא נפעל נגד רופאים שעושים זאת.

אין ספק ששימוש במילה מומחה אסורה על פי התקנות, למי שאינו מומחה.

מצפים ממומחים להוסיף את המילה "תואר" ולכתוב בשלטים או בפרסומים "בעל תואר מומחה" ;

(ד) עמדת משרד הבריאות כיום היא איפוא, שמותר לרופא שיניים לתאר את סוג העיסוק הרפואי-מקצועי שהוא נותן למטופלים ;

בחנית אופי פרסומי הנקבל באשר ל"יישור שיניים" מצוי איפוא בתחום ארבע אמות הסיכום הנזכר ;

הערכה עכשווית כלפי פרסומים אלה, לא היתה גורמת להגשת בקובלנה באשר לאופי הפרסומים כפי שתוארו בכתב הקובלנה, עד כמה שהם נוגעים לתאור עיסוקו של הנקבל ;

(ה) יחד עם זאת התנהגות הנקבל ב-"חוסר התייחסות" לאזהרות וב-"התעלמות מתמשכת" מהתראות המשרד, והתמדתו לפעול בניגוד להן, אינה מקובלת, ויש לראותה כהתנהגות בלתי הולמת רופא שיניים ;

במצב דברים זה, עמדת משרד הבריאות היא כי התגובה המשמעתית הראויה למחדליו של הנקבל באי-ציות לאזהרות ולהתראות הגורמים המפקחים באגף בריאות השן, (ורק בהבט זה) - הינה - נזיפה משמעתית, שיינוף הנקבל על פי הסמכויות המסורות לשר הבריאות בסעיף 45 לפקודה ;

עמדת עוה"ד ערו קייזמו, בא-כת הנקבל

(א) עובדה היא, כי מה שנחשב כעבירה, הוכשר עתה ;

יחד עם זאת, אין להתכחש שהמעשים והמחדלים שיוחסו לנקבל, אכן נעשו, וכן אין להתכחש שהנקבל אכן הורשע על ידי הועדה, ואין אפשרות לבטל, רטרואקטיבית, הרשעה שנקבעה - אולם השינוי בגישת משרד הבריאות באשר לתאור עיסוקי רופא שיניים, צריך להשפיע על ההמלצה המשמעתית של הועדה ;

(ב) אין זה הוגן, לנקוט כיום בצעדים משמעותיים כלפי-מה שלא נחשב עתה עבירה;

(ג) ההתעלמות המתמידה של הנקבל מהתראות משרד הבריאות הינה עבירה משמעותית נפרדת - אך - במקרה הנוכחי, כלפי הנקבל [REDACTED] התגובה המשמעותית החולמת אותו ואת שארית הקובלנה היא - "נזיפה" בלבד;

ברשות הועדה, פנה אליה הנקבל בדברים, וציין -

כי הוא מרוצה מהעמדה המחודשת של משרד הבריאות כלפי תאור עיסוקו של רופא השיניים;

כי הוא לא השתמש אף פעם, לכל אורך הדרך, במילה "מומחה";

וכי הוא מצטער על המצב שנוצר באי-ציות להתראות משרד הבריאות;

עמדות הועדה והמלצה

5.

(א) מקובלת על הועדה, עמדת בא-כח הקובל, כי הגיבוש העכשווי של עמדת משרד הבריאות מאפשר לרופא השיניים לציין מידע על מהות עיסוקו, וזאת תוך שמירה על הדרישה הבסיסית של מניעת הטעייה;

(ב) במצב דברים זה, משהותר הפרסום לגבי העיסוק הספציפי של רופא השיניים ונוכח העובדה כי הקובלנה נגד הנקבל הינה לגבי מעשי הפרסום באשר לתחום עיסוקו בלבד - לא נראה לועדה כי יש מקום לנקיטת אמצעי משמעת לגבי פרסומי העבר של הנקבל, המתוארים בכתב הקובלנה, באשר לאותו סוג פירסום המותר עתה;

(ג) יחד עם זאת, וברובד היחסים שבין הנקבל ובין משרד הבריאות - הרי ההקפדה של משרד הבריאות באשר לאופי פרסומי הנקבל, בתקופה שלפני השינוי במדיניות, כאמור, תאמה את המצב המשפטי, כפי שהיה אז בפועל, וחייבה צייתנות מצד הנקבל;

(ד) דעתנו היא איפוא, כי התעלמות הנקבל מהפניות אליו, מההזכרות וההתראות, כמתואר בכתב הקובלנה, מהווה התנהגות בלתי ראויה, המצדיקה תגובה משמעותית;

פריצת גדר ההנחיות של המערכת המפקחת, תפגע בסופו של דבר בציבור המטופלים שטובתם ובריאותם תלויה בפיקוח המקצועי-רפואי המתבצע על ידי אותה מערכת עצמה, שהנקבל הימרה את חוראותיה, ובכך ערער את משקל הסמכותיות בפעילותה, פגע בה והחליש אותה;

במגמה לחזק את המערכת המפקחת על העוסקים בבריאות השן, לטובת ציבור המטופלים, וכן גם לטובת ציבור העוסקים בבריאות השן, עצמם -

ותוך התחשבות בשינוי מדיניות משרד הבריאות, שהתהווה במהלך דיוני הועדה -

וכן בהתחשבות בחבטת הצער והחרטה של הנקבל -

הננו ממליצים בפניך שר הבריאות כי התגובה המשמעותית שתנקוט כלפי הנקבל [REDACTED]

תהא נזיפה משמעותית שתנוף בד"ר [REDACTED], כמוצע על ידי בא-כח הקובל, וכמקובל על ידי בא-כח הנקבל - וזאת -

על החתונות הבלתי הולמת שנהג בה באי-ציות לאזהרות וחתרנות
שחופנו אליו מהגורמים המעקחים באגף בריאות השן שבמשרד
בריאות, כמפורט בחלטת הביניים.

ניתן היום

עו"ד יעקב לוי
נציג היועץ המשפטי
לממשלה

ד"ר אבנר זך
נציג הסתדרות
רופאי השיניים

ד"ר חלנה נטוב
יו"ר